

ארצות-הברית: סאלט 2 עוד קיים

תדביק מכסיקו אף את מיכסת הייצור במיכרה רוסאנה בנאמיביה, הנשדך מזה שנים אחדות על-ידי דרום אפריקה, בעזרת מדינות מערב-אירופה. האוראניום המכסיקאי טמון באדמת סלע וולקאני, וכרייתו זולה יותר מאשר הפקתו בקנדה או בדרום-מערב אפריקה. אין ספק שאנו בריימול — הטבע בירך את ארצנו. אמר נשיא אוראמקס, פרנסיסקו ויוסיאנו. הוא דיווח לנשיא מכסיקו, חוזה לופז פורטילו, על פתיחת 15 תחנות-כוח גרעיניות מכסיקאיות במשך 20 השנים הבאות. **רעב לאנרגיה.** בעולם רעב לאנרגיה הופכת מכסיקו בהדרגה למעצמה של ממש באמריקה המרכזית, ומצטרפת לניגריה, אלג'יריה ובמידה רבה גם לעיראק, ביצירת מעין גוש חדש של מעצמות בינוניות, שיש להן השפעה מוגבלת, אבל חשובה, על המערכת הבינלאומית.

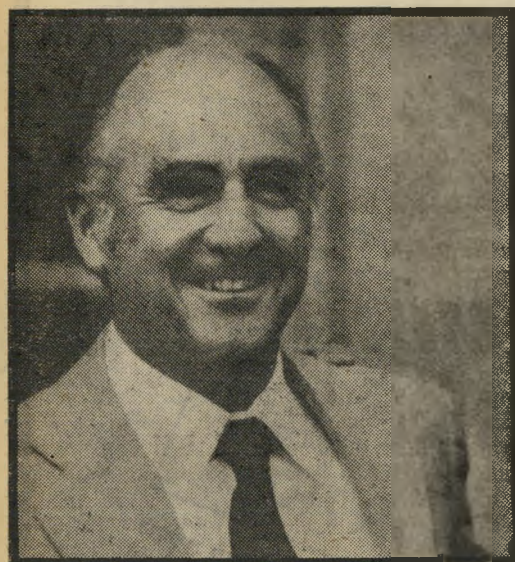
עתודות הנפט של מכסיקו (ספק הדלק העיקרי של ישראל) אף הן ניכרות, ומגיעות לפחות 50 מיליארד חביות. בארבע השנים האחרונות הגבירה מכסיקו את יצור הנפט בממדים ענקיים, ועלתה ממיליון חביות ל-2.5 מיליון חביות ליום. הנפט מולאם מאז 1938 ומאפשר לממשלת מכסיקו לנצלו למטרות כלכליות ממלכתיות, ואף להבטחת יתרונות דיפלומטיים מרחיקי-לכת במדיניות-החוץ.

האח הגדול. יחסי מכסיקו עם שכנתה הצפונית, ארצות-הברית, אינם קלים. במיתוס הלאומי המכסיקאי מופיעים האמריקאים כנצלנים וחסידי שילטון האגרוף והכוח. הניכרון הלאומי הקולקטיבי עדיין מקונן על אריונה, קאליפורניה, נירמכסיקו וטכסאס, שנגולו ממכ-סיקו על-ידי ארצות-הברית באמצע המאה שעברה.

מיליוני מכסיקאים עדיין גרים במדינות אלה, ובאיור-רים אחרים בארצות-הברית. הם ממלאים שם, בדרך כלל, תפקיד של חוטבי עצים ושואבי מים שנועד למיעוטים אתניים. גזותים" ברוב הארצות הרכושניות. בשנים האחרונות נמשכים מהגרים לא מעטים מאמריקה הלאטינית לפוטנציאל הכלכלי הטמון במכסיקו. גם הריבוי הטבעי הוא מהיר ביותר. ב-1920 חיו במכסיקו רק כ-13 מיליון בני אדם. ב-1965 הגיעה האוכלוסיה ל-40 מיליון ולכמעט 65 מיליון השנה.

חרף כוחה הכלכלי כמדינה, רחוקה עדיין מכסיקו מלפתור את בעיותיה החברתיות. המיפלגה, "המהפכנית" השלטת רואה עצמה, אמנם, כנושאת מורשת מהפכת 1910, אך עדיין קיים עוני נורא ופער כלכלי היוצר מוקדי תסיסה ומרירות. המישפחות הגדולות במכסיקו מקיימות עדיין שליטה לא מבוססת בתעשייה, במחצבים ובאחוזות החקלאיות שנותרו גם אחרי הרפורמות האגר-ריות הגדולות.

עם זאת מגלה מכסיקו עצמאות הולכת וגוברת במדיניות החוץ שלה. היא תומכת בגלוי בקובה של פידל קאסטרו, מקיימת עימה יחסים הדוקים. היא מסייעת לרוב תנועות המחתרת באמריקה הלאטינית הלוחמות במישטרי הגנרלים, מעניקה חסות לפליטים פוליטיים

נשיא מכסיקו חוזה לופז פורטילו
עמדת-מנהיגות בעולם השלישי

ממחנות-הריכוז ובתי-הכלא הנוראים של אורוגוואי, ארי-גנטינה, בראזיל, גוואטמלה וצ'ילה. מכסיקו רואה עצמה כמעצמה מנהיגה בעולם השלישי וממקדת את מאמציה הדיפלומטיים בסוגיית היחסים שבין הצפון לדרום. יותר מאשר ביחסי מזרח-מערב בנוסח רונאלד רגן, למרות היחסים הטובים עם ישראל, יש דינמיקה ברורה למעורבותה ההולכת וגדלה של מכסיקו בפוליטיקה של העולם השלישי. ספק הדלק הראשי של ישראל יתקשה למלא תפקיד כזה עבור מדינה בעלת אוריינטציה דרום-אפריקאית הולכת ומתחזקת. חרף החשאיות והצנזורה יודע כל העולם על הרומן הגרעיני המסליר שבין ישראל ומעצמת האפרטהייד. כפי שגילה לאחרונה שרי-החוף הבריטי לשעבר, דייוויד אוואן, היחס שבין תיאליץ ישראל לבחור בין פטרוריה לבין שאר העולם, כולל מכסיקו, בוא יבוא.

בילבד, ליד באחא. קיימות רזרבות של 150 אלף טון אוראניום. החברה הממלכתית המכסיקאית לאנרגיה גרעינית, אוראמקס, שהומינה את הסקר, קבעה בודאות שמכסיקו תוכל להגיע עד 1982 לייצור של 700 טון לשנה. בכך

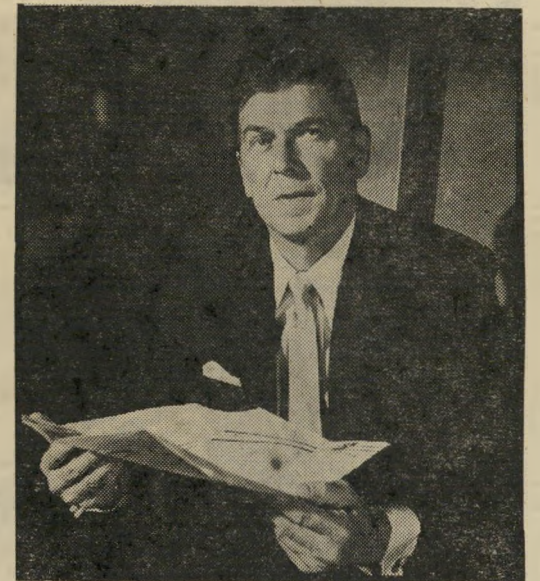
ח"כ אימרי רון
סוציאליזם ואחוות עמים

בשבועות האחרונים החלו קוראים רבים לשגר מידע למדור עולם קטן. תופעה מעודדת זו נובעת, בין השאר, מהעובדה שבשבועון זה אפשר לפרסם מידע הנגזר על-ידי אמצעי-תקשורת אחרים.

פלסטין: החזיון המחפיר של חיילים ישראלים חיוניים בגליל ילדות קטנות הוקרן בכל העולם. קריין ביי-סי דיווח בפירוש על יריות מכוונות היטב, על הטלת מומים בדם קר, אפילו פרשן קול אמריקה לא הסתיר את סלידתו מ"הדמות החדשה שלב" שה מדינתם של פלסטי השואה הנאצית".
פלסטין עצמה היה ברור שהמאבק נכנס לשלב חדש. מסיבת עיתונאים שערכו הסטודנטים בביר-זית חקלה עשו עיתונאים מכל רחבי העולם. אותם חיילים שרו על ילדות בדם קר, בעודם ניצבים על הגנות, לא רק שהתימו את ישראל, הם גם תרמו תרומה מכרעת למאבקה של פלסטין על נפשה של זעת'הקהל העולמית.

קבוצה גדולה של עיתונאים אמריקאים, שאיכלסה השבוע בית-קפה ירושלמי, פרצה לפתע בצחוק רועם. זה עתה הודיע קריין החדשות של קול ישראל באנגלית, שסגן שר-הביטחון, ח"כ מרדכי ציפורי, יהיה ראש מישלחת ישראל לדיאלוג האיסטרטגי עם ארצות-הברית. עיתונאי ישראלי, שלא חלק במיוחד על הדיעה הקולקטיבית הקולנית-משהו על סגן השר, לא התאפק והטיח בפני עמיתיו האמריקאים: "מה אתם צוחקים? כנראה שכחתם את מי בחרתם לנשיא ארצות-הברית!" העיניים הצוחקות, מעורפלות האלכוהול, הרצינו מיד. ציפורי או לא ציפורי, רונאלד רגן כבר חדל להיות בדיחה.

בעד פירוק נשק. השפעתו של ניצחון רגן כבר מורגשת בסיגנון ובמהות העבודה של ממשלת ג'ימי קארטר. קארטר משתדל למנוע האשמות על "אדמה הרוכה" ועושה הכל להעברה מסודרת של השילטון. ניו-יורק טיימס דיווח השבוע, שקארטר מכין הצעת תקציב לקונגרס הכוללת העלאה של 25 אחוז בהוצאות לביטחון. קארטר טוען שהוא נענה בכך למאות דרישות מפורטות,

נשיא רונאלד רגן
יונה במיזרח, נץ בדרום?

ומצדקות לדעתו, של המימסד הביטחוני. רוב הכסף יוקצב לאימונים, לתחזוקה ולהעלאות שכר. רק מיקצתו תוקדש לפיתוח מערכות נשק חדשות.

רגן חדש? בינתיים משתדלות ארצות-הברית וברית המועצות לכבד את הסכמי סאלט 2 למרות שאלה לא אושרו רשמית על-ידי הקונגרס האמריקאי. ברית המועצות מקפידה על תיקרה של 10 ראשי-חץ בטילי SS-18, והודיעה לאחרונה לאמריקאים על ניסוי שערכה בשני טילים ביניבשתיים. הודעה כזו מתחייבת רק על-פי סאלט 2, ומוסקבה רצתה להדגיש בכך, שבעיניה ההסכם תקף.

כפי שדווח במדור זה, מחייב ההסכם את שתי המעצ-מות לצמצם את מיספר הטילים הגרעיניים האסטרטגיים ל-2250 עד סוף 1981. הסכם כזה משרת את האינטרס האמריקאי, מכיוון שהוא יחייב את הרוסים לחסל 254 טילים. האמריקאים יצטרכו לפרק 30 טילים בילבד! העיתונאי הבריטי הנרי בראנדון מדווח, שהרוסים דורשים שההסכם יאושר תוך חצי שנה, ואז יעמדו בכל תנאיו כפי שנקבע בעת החתימה בראשית-יבות.

רגן ועוזריו משתדלים עתה להרגיע את הרוחות בזירה הבינלאומית ולהודיע שימשיכו במדיניות פירוק הנשק הגרעיני. אחרי שהשמיץ במשך יותר משנה את סאלט 2 נראה שרגן יראה בהסכם כסיס מוצק לשיחות נוספות עם מוסקבה, ואולי אפילו לסאלט 3! הריאליזם החדש של רגן לא מפתיע את המשקיפים. סביר להניח שנוקשותו של הנשיא החדש תופנה בעיקר כלפי העולם השלישי בכלל ואמריקה הלאטינית בפרט. רגן ינסה להסתדר עם הרוסים ולהפעיל יד-ברזל כלפי תנועות השיחרור בחצרו האחרות. הוא לא ירשה ניקרגואה חדשה. כמו שקרה בעבר, אין להוציא מכלל אפשרות חלוקה חדשה של העולם בין מעצמות-העל והפקרת המדינות החלשות לשירותן של החזקות.

מכסיקו: אוראניום.

נפט וכל השאר

עתודות ענקיות של אוראניום, שנתגלו לאחרונה במכסיקו, עשויות להפוך את שכנתה של ארצות-הברית למעצמה כלכלית ומדינית חשובה. העיתונאי הבריטי רונאלד ביוקאנאן, מדווח השבוע בסאנדיי טיימס, כי סקר שערך מומחים בינלאומיים קבע שבאתר אחד